

ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ- ΕΒΡΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ-ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ

Ενότητα 10: ΙΕΡΑΤΕΙΟ-ΠΡΟΦΗΤΕΣ-ΑΛΛΕΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ

Σταμάτιος-Νικόλαος Μωραΐτης

Τμήμα Ιερατικών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας και στην Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σκοποί ενότητας

- Σκοπός είναι να κατανοήσει ο φοιτητής τους όρους Αρχιερέας, Ιερέας και Λευίτης. Ποιες οι διαφορές μεταξύ τους. Επίσης ποια η Ιστορική πορεία της προφητείας της Π. Διαθήκης. Παράλληλα να κατανοήσουν τις διαφορές ψευδοπροφητών-προφητών καθώς και ποια είναι η συνεισφορά των Προφητών.

Περιεχόμενα ενότητας

Περιεχόμενο του μαθήματος της Εισαγωγής στην Π. Διαθήκη:

- Αρχιερείς. Ιερείς και Λευίτες.
- Οι Προφύτες (Neviim).
- Ιστορική πορεία της προφητείας της Π. Διαθήκης.
- Διαφορές ψευδοπροφητών-προφητών.
- Συνεισφορά προφητών.
- Ρεχαβίτες και Νομοδιδάσκαλοι.

1. Αρχιερέας

Εικόνα 1: Αρχιερέας.

Πηγή: <http://www.bible>

[history.com/tabernacle/TAB4The_Priestly_Garments.htm](http://www.biblehistory.com/tabernacle/TAB4The_Priestly_Garments.htm)

(Ανακτήθηκε 11/09/2015).

Σχέδια των Εβραίων

Εικόνα 2: Σχέδια των Εβραίων.

Πηγή: http://thesecretrealtruth.blogspot.com/2012/07/blog-post_4673.html (Ανακτήθηκε 11/09/2015).

2. Αρχιερέας

- Εθνάρχης του Ισραήλ. Κεχρισμένος (hakohen hamasiah).
- Ελάμβανε μέρος στις θυσίες το Σάββατο και κατά τις μεγάλες εορτές.
- Έπρεπε να είναι αγνός, τελετουργικά καθαρός, αρτιμελής.
- Φορούσε ποδήρη χιτώνα, ζώνη, σάκκο (υποδήτη κατά τους Ο΄), Εφώδ (επωμίδα κατά τους Ο΄) με 12 πολύτιμους λίθους, λευκό κάλυμμα στο κεφάλι με χρυσή πλάκα που έγραφε **άγιος στον Θεό**.
- Το αξίωμα ήταν κληρονομικό, αργότερα θέμα εξαγοράς (κατά τη ρωμαϊκή περίοδο) .

Ιερείς (Cohenim)

Εικόνα 3: Ιερείς (Cohenim).

Πηγή: Διδάσκων (2015).

1. Ιερείς

- Άντρες, αρτιμελείς.
- Απείχαν από οινόπνευματώδη, απαγορευόταν να αγγίζουν νεκρούς, έπρεπε να είναι παντρεμένοι με Ισραηλίτισσα.
- Ο υποψήφιος πλυνόταν τελετουργικά, φορούσε τον ιερατικό ή ποδήρη χιτώνα. Στη συνέχεια γινόταν η χρήση του με έλαιο. Ακολουθούσε τριπλή θυσία: μοσχάρι (για εξιλασμό), κριάρι (θυσία ολοκαυτωμάτων), κριάρι (για εγκατάσταση στο ιερατικό αξίωμα).

2. Ιερείς

Ενδυμασία:

- Λευκός ποδήρης χιτώνας χωρίς διακοσμήσεις, ζώνη, λευκό βαμβακερό κάλυμμα.
- Ζούσαν από τις προσφορές, έτρωγαν μέρος της θυσίας, ελάμβαναν μέρος της δεκάτης.

Ήταν υπεύθυνοι για:

- Αιματηρή θυσία.
- Θυσία θυμιάματος.
- Αναίμακτες προσφορές.

3. Ιερείς

Ήταν υπεύθυνοι για:

- Να ρωτούν το Θεό.
- Να τιμωρήσουν.
- Να ανανεώνουν τους 12 άρτους της προθέσεως.
- Να πιστοποιήσουν την αποθεραπεία κάποιου.
- Να διδάσκουν τον Νόμο.

4. Ιερείς

Ήταν υπεύθυνοι για (συνέχεια):

- Να τελούν καθαρμούς και εξαγνισμούς.
- Να διαχειρίζονται τα έσοδα του ναού.
- Συγκροτούσαν σώμα, αποτελούμενο από 72 μέλη, με δυνατότητα επιβολής δικαιοσύνης (Σανχεντρίν). Του συμβουλίου αυτού, που έδρευε στην Ιερουσαλήμ, ηγείτο ο εκάστοτε αρχιερέας.

Λευίτης Αρχιερέας Ιερέας

Λευίτης

Αρχιερέας

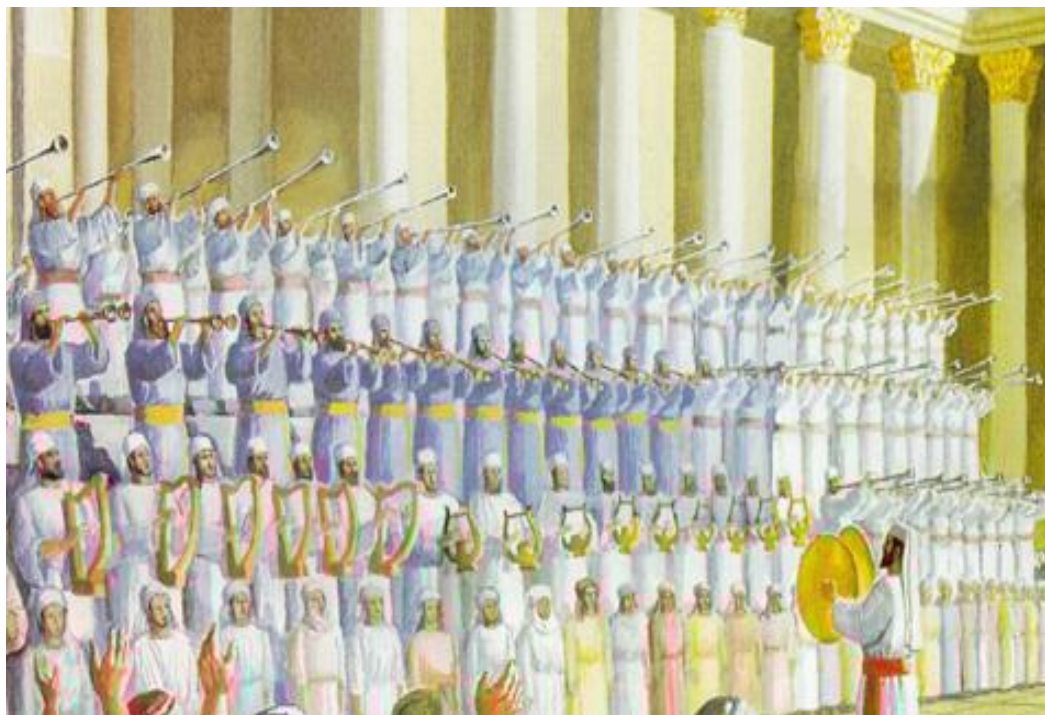
Ιερέας

Εικόνα 4: Λευίτης Αρχιερέας Ιερέας.

Πηγή: <https://en.wikipedia.org/wiki/Tetzaveh>. (Ανακτήθηκε (11/09/2015)).

1.Λευίτες

Εικόνα 5: Λευίτες.

Πηγή:http://hopingmeditating.blogspot.gr/2010_06_01_archive.html (Ανακτήθηκε (11/09/2015)).

2.Λευίτες

- Η λέξη δηλώνει τον αφοσιωμένο, αφιερωμένο.
- Φορούσαν λινή ενδυμασία.
- Τελετή: ράντισμα με αγιασμένο νερό, κουρά, θυσία ολοκαυτωμάτων και εξιλασμού.
- Απαλλαγή από στρατιωτικές υποχρεώσεις, από φόρο. Ελάμβαναν μέρος της δεκάτης.
- Καθήκοντα: Χορός του ναού, ετοιμασία των προς θυσία ζώων, παρασκευή άρτων προθέσεως, τήρηση τάξης.
- Απαγορευόταν να λάβουν μέρος στις θυσίες.

Οι Προφήτες (Neviim)

- Εβραϊκοί όροι: נְבִיִּים (ναβί) και רוֹאֵי (ροέ).
- Το προφητικό φαινόμενο ανιχνεύεται στις αρχές της θρησκείας του αρχαίου Ισραήλ. Ο προφήτης είναι το «στόμα του Θεού», ο αγγελιοφόρος και ερμηνευτής του θείου λόγου.
- Η αγγελία του αφορά το παρόν και το μέλλον. Πηγή του κηρύγματός του είναι η θεία αποκάλυψη, τα μηνύματα της οποίας εξαγγέλει με δύναμη και αποφασιστικότητα.

1. Ιστορική πορεία της προφητείας της Π. Διαθήκης

- Τρεις κύριες φάσεις.
- Εκστατική προφητεία.
- Εμφανίζεται περί το 1000 π.Χ., εκπροσωπείται από τους **χορούς των προφητών** με ιδρυτή και ηγέτη τον Σαμουήλ.
- Συντελεστικά στοιχεία: άρπα, τύμπανο, αυλός, κιθάρα και ιερός χορός.
- Διέμεναν στα ιερά, είχαν αρχηγό, φορούσαν δερμάτινο χιτώνα, ζώνη.
- Το εκστατικό στοιχείο αργότερα ατονεί. Προφητεύουν όντες σε εγρήγορση και δια του λόγου.

2. Ιστορική πορεία της προφητείας της Π. Διαθήκης

Γνήσια προφητεία:

- Σε αυτή τη φάση η προφητεία απαλλάσσεται από το εκστατικό στοιχείο.
- Η επικοινωνία των προφητών με τον λαό γίνεται με τον προφορικό λόγο.
- Προφήτες της περιόδου: Νάθαν, Αχιά, Ηλίας ο Θεσβίτης, Ελισσαίος, Μιχαίας υιός Ιεμλά.

Κλασική προφητεία:

- Εμφανίζεται τον 8ο π.Χ. αιώνα και την εκπροσωπούν οι μεγάλοι και μικροί **συγγραφείς** προφήτες της Π. Διαθήκης.

Διαφορές ψευδοπροφητών- προφητών

- Οι πρώτοι διδάσκονται σε σχολές και προφητεύουν δια βίου, ενώ οι προφήτες για όσο διάστημα κληθούν από τον Θεό.
- Οι ψευδοπροφήτες κρίνουν κατά τα συμφέροντα των μοναρχών, οι προφήτες ασκούν κριτική τόσο στον βασιλιά όσο και στον λαό.
- Οι γνήσιοι προφήτες βιώνουν βαθιά πνευματική ζωή, κάτι που δεν συμβαίνει με τους ψευδοπροφήτες.

1. Συνεισφορά προφητών

- Αναζωογόνηση της περί μονοθεΐας διδασκαλίας.
- Περί Θεού και ανθρώπου διδασκαλία:
Επεξεργασία της έννοιας του θείου ως ανώτατου ηθικού όντος, το οποίο πρέπει να μιμηθεί ο άνθρωπος.
- Καταπολέμηση κοινωνικής αδικίας, άνισου καταμερισμού πλούτου, καταπάτησης του δικαίου, καταπίεσης ασθενών.

2. Συνεισφορά προφητών

- Δεν ήταν κοινωνικοί αναμορφωτές, αλλά εκπρόσωποι του θελήματος του Θεού.
- Κατέκριναν τις συμμαχίες των μοναρχών (έλλειψη εμπιστοσύνης προς τον Θεό).
- Βασική θεολογική τους θέση αποτελούσε η πεποίθηση ότι ο Ισραήλ ήταν ο εκλεκτός λαός του Θεού και πως όφειλε να τηρήσει τη συμφωνία που είχε συνάψει μαζί Του στο Σινά. Επειδή έβλεπαν παρέκκλιση από τη συμφωνία αυτή, κήρυτταν κατάλυση του βορείου και του νοτίου βασιλείου. Εντούτοις, ήταν στο πλευρό του λαού πριν από την αιχμαλωσία και ύστερα από αυτήν.

Ναζιραίοι

- Ναζίρ=Χωρισμένος από τους υπόλοιπους ανθρώπους και αφιερωμένος στον Θεό.
- Πρώτα δια βίου (Σαμψών), αργότερα για ορισμένο χρονικό διάστημα. Άνδρες και γυναίκες.
- Διατήρηση μακριάς κόμης, αποχή από οινοπνευματώδη, από νεκρό.
- Μετά το πέρας της αφιέρωσης προσφορά θυσίας, κουρά.
- Ασκούσαν επιρροή στον λαό. Στους χρόνους της Κ. Διαθήκης ο Απ. Παύλος πρόσκαιρα στην τάξη τους.

1. Ρεχαβίτες

- Αρχηγός: Ιωναδάβ γιος του Ρηχάβ.
- Συγκροτημένη ομάδα ήδη από τον 9ο αι.
- Τον 6ο αι. π.Χ. στην αυλή του Ναού.
- Ο Ιερεμίας τους επαινεί.
- Οι αρχές τους-τρόπος ζωής.
- Κατ' αυτούς ο πολιτισμός της Χαναάν κακός. Ιδεώδης η εποχή της περιπλάνησης των Ισραηλιτών στην έρημο.

2. Ρεχαβίτες

- Αποχή από οινοπνευματώδη.
- Αγώνας κατά του συγκριτισμού.
- Διαμονή σε σκηνές.
- Περιοδείες στη χώρα για διακήρυξη των αρχών τους.
- Οι προφήτες πολεμούσαν μόνο την κακή χρήση του πολιτισμού, οι Ρεχαβίτες τα πάντα. Το κήρυγμά τους ουτοπικό.

1. Νομοδιδάσκαλοι

Άλλες ονομασίες:

- Διδάσκαλοι, νομικοί, γραμματείς, Ραββί.
- Δίδασκαν και ερμήνευαν τον Νόμο.
- Σύμφωνα με τους λόγους του Κυρίου, έβαζαν στον λαό βαρέα φορτία.
- Έφεραν μακρύ χιτώνα, κήρυτταν σε σπίτια και δημόσιους χώρους, αγαπούσαν πρωτοκαθεδρίες.

Επιφανής νομοδιδάσκαλος:

- Γαμαλιήλ.

2. Νομοδιδάσκαλοι

Υπηρεσίες θετικές:

- Βοήθησαν τους Ιουδαίους να διασώσουν την εθνική συνείδηση.
- Δημιούργησαν ραββινική παράδοση (αρχή δημιουργίας Ταργκουμείμ), βοήθησαν στη διατήρηση του κειμένου της Π. Διαθήκης.

Αρνητικές:

- Διαμόρφωσαν νομικό τύπο ανθρώπου. Απέκλειαν το ζωογόνο πνεύμα της προφητικής διδασκαλίας.
- Δεν κατανόησαν το νέο πνεύμα της Καινής Διαθήκης.

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Θεσσαλονίκης, Σταμάτιος-Νικόλαος Μωραΐτης .
«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ-ΕΒΡΑΪΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ-ΘΕΣΜΟΛΟΓΙΑ». Έκδοση: 1.0.
Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: URL.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο.
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο.
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο.

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς.
- το Σημείωμα Αδειοδότησης.
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων.
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει).

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες.

- http://hopingmeditating.blogspot.gr/2010_06_01_archive.html.
- http://thesecretrealtruth.blogspot.com/2012/07/blog-post_4673.html.
- http://www.biblehistory.com/tabernacle/TAB4The_Priestly_Garments.htm.

